

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων
Γ΄ & Δ΄ Δημοτικού
Στο σκοτεινό του κόσμο

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Άντα Κατσίκη-Γκίθαλου , Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Γιάννης Σ. Παπαδάτος , Σχολικός Σύμβουλος Βίκυ Πάτσιου , Αναπλ. Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Πολίτης , Εκπαιδευτικός Θεοδόσης Πυλαρινός , Λέκτορας του Ιονίου Πανεπιστημίου
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Μένη Κανατσούλη , Αναπλ. Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Ελένη Σάββα , Σχολικός Σύμβουλος Μαρία Κουρκουμέλη , Εκπαιδευτικός
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Διατσέντα Παρίση , Σκιτσογράφος - Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Θεοδόσης Πυλαρινός , Βασιλική Παπανδρέου , Φιλολόγοι
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Πέτρος Μπερερής , Χρίστος Παπαρίζος , Σύμβουλοι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Νικολέττα Γκλιάου , Μόνιμη Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Θεόδωρος Πάντος , Εικαστικός Καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:

«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.

Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό ΤαμείοΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΠΡΟΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής ΈνωσηςΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου Γιάννης Παπαδάτος Βίκυ Πάτσιου
Δημήτρης Πολίτης Θεοδόσης Πυλαρινός

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων
Γ' & Δ' Δημοτικού
Στο σχολειό του κόσμου

Στο σκοτεινό του κόσμου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Πέσαν τ' άνθη στην ποδιά σου, άστρα γέμισε ο γιαλός»

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Μάνος Κοντολέων, «Το πορτοκάλι και μια ηλιαχτίδα»	10
Λέο Μπουσκάλια, «Η πτώση του φύλλου που το έλεγαν Φρέντυ»	12
Ντάιαν Σέλντον, «Το τραγούδι της φάλαινας»	15
Ζωή Βαλάση, «Όπου η Τρελούτσικη γίνεται ένας ήλιος αρμυρός, ήλιος θαλασσινός»	19
Μαριανίνα Κριεζή – Ρεγγίνα Καπετανάκη, «Έκτακτα μέτρα στη Λιλιπούπολη για το νέφος»	23
Νίκος Γκάτσος, «Ο εφιάλης της Περσεφόνης»	26
Χρήστος Μπουλώτης, «Η χελωνίτσα Καρέττα-Καρέττα και το παλιό Φολκσβάγκεν»	28

«Και πάμε. Εμάς προσμένει το σπιτάκι»

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Γιάννης Ρίτσος, «Πρωινό άστρο»	34
Ρούντο Μόριτς, «Πώς βάφτηκαν κόκκινα τ' αστεράκια»	36
Θέτη Χορτιάτη, «Λούνα παρκ, παππούλη μου!»	39
Μερσέ Κόμπανου, «Η ιστορία του Ερνέστου»	41

«Κόκκινη κλωστή δεμένη...»

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Αίσωπος, «Λιοντάρι και αγριόχοιρος»	46
Τάσος Αποστολίδης, «Το λιοντάρι και το αγριογούρουνο»	48
Λαϊκό παραμύθι, «Ο ποντικός κι η θυγατέρα του»	50
Χάρης Σακελλαρίου, «Ο θεός Διόνυσος»	53
Νανά Νικολάου, «Γλωσσοδέτης»	57
«Παροιμίες»	58
«Παροιμιόμυθοι»	58
«Αινίγματα»	59
«Λογοπαίχνιδο»	60
Παραμύθι από την Καλαβρία, «Ο μόχθος της μύγας»	61
Πιπίνα Τσιμικάλη, «Ο Πρασινοσκούφης»	63
Νανούρισμα, «Ύπνε μου, έπαρέ μου το»	66

«Ψαλμωδίες γλυκές με τα πρώτα πρώτα Δόξα Σοι»

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Νικηφόρος Βρεττάκος, «Η Ειρήνη, ο Ιησούς και το πουλί»	68
Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ, «Είσαι ο ουρανός ο απέραντος»	70
Έλσα Χίου, «Ο Νορντίν στην εκκλησιά»	72
Ντίνα Χατζηνικολάου, «Η δική μου προσευχή»	76
Κάλαντα, «Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα της Κεφαλονιάς»	77
Βούλα Μάστορη, «Τότε που πήγαμε βόλτα τον Επιτάφιο»	79
Κώστας Βάρναλης, «Η μάνα του Χριστού»	82

«Όμορφή μου, καλή, γλυκιά πατρίδα»**ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ**

Καλλιόπη Σφαέλλου, «Το ξύλινο άλογο»	84
Νώντας Έλατος, «Ένας περίπατος στην πόλη»	89
Ρήγας Βελεστινλής, «Θούριος»	92
Δημοτικό τραγούδι, «Το μικρό κλεφτόπουλο»	94
Διονύσιος Σολωμός, «Ελεύθεροι πολιορκημένοι»	95
Κώστας Καρυωτάκης, «Ο Διάκος»	97
Άλκη Ζέη, «Οι Γερμανοί και οι πρόκες»	99
Λιλίκα Νάκου, «Ο Τζοβάνι»	104
Μάρω Δούκα, «Εδώ Πολυτεχνείο...»	110
Δημήτρης Ραβάνης-Ρεντής, «Χαρμόσυνο γεγονός»	113
Μαρία Πυλιώτου, «Χαρούμενοι χαρταετοί»	115
Κυριάκος Χαραλαμπίδης, «Αιγιαλούσα»	119

«Υγείά μου, πλούτη μου»**ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ**

Ευγένιος Τριβιζάς, «Η Δόνα Τερηδόνα»	122
Σοφία Ζαραμπούκα, «Ο ωραίος Δαρείος»	127
Τζιάνι Ροντάρι, «Ο μαύρος ήλιος»	130
Μάρω Λοϊζου, «Η Κατερίνα και ο Αόρατος στο σκοτάδι»	132
Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, «Η αιμοδοσία»	135
Γρηγόριος Ξενόπουλος, «Ο πονόδοντος του Γκρινιάρη»	138
Παντελής Καλιότσος, «Ένας αλλιώτικος ποδοσφαιρικός αγώνας»	143
Αγγελική Βαρελλά, «Σπύρος Λούης»	147

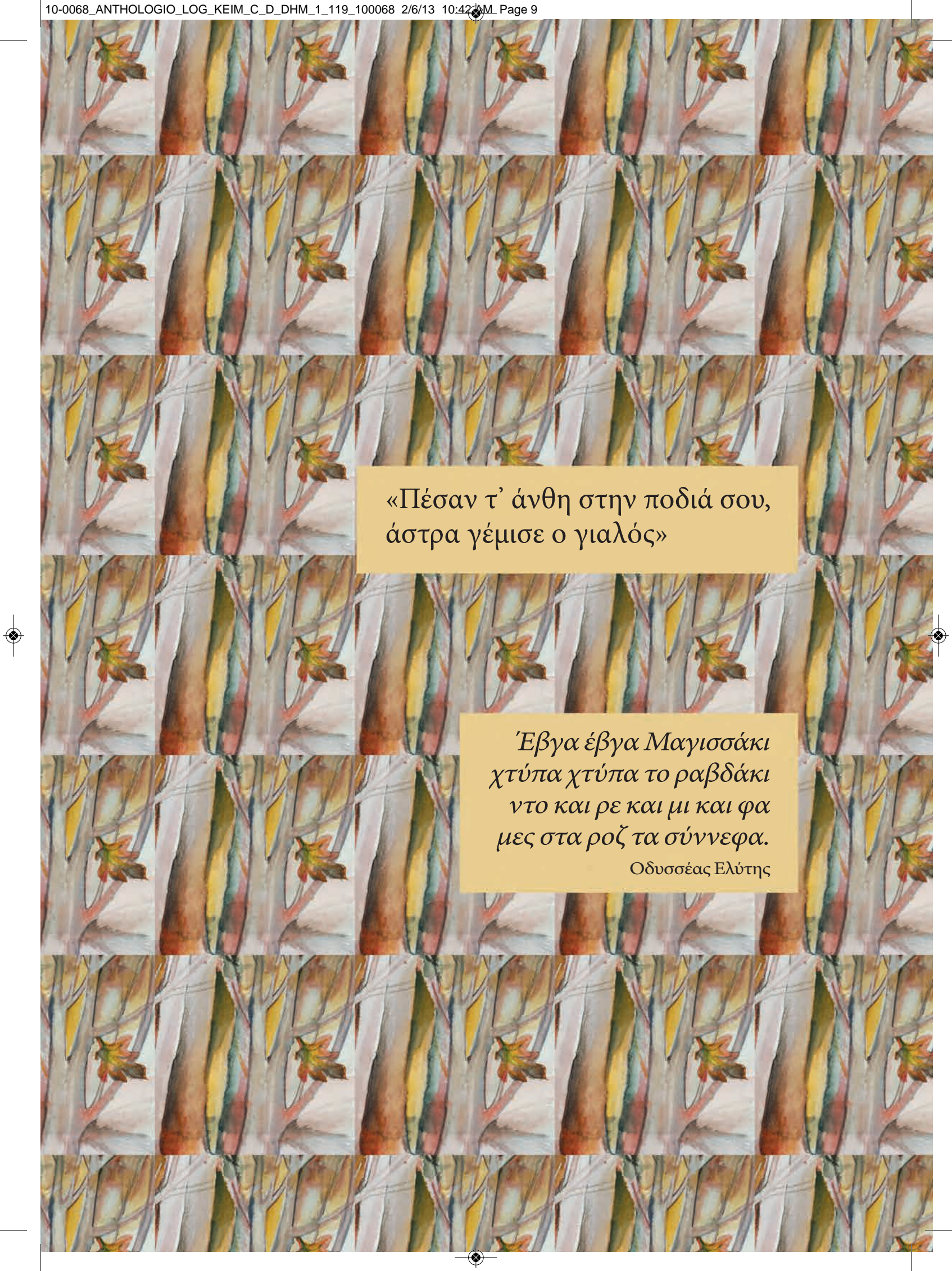
«Να φτιάξω έναν κόσμο που τίποτα δε θα του λείπει»**ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

Οδυσσέας Ελύτης, «Ο γλάρος»	152
Λίτσα Ψαραύτη, «Το περιβόλι του Σαμίχ»	154
Γιώργος-Μενέλαος Μαρίνος, «Το τραγούδι του κλόουν»	158
Φωτεινή Φραγκούλη, «Παππούς και εγγονή»	160
Ναζίμ Χικμέτ, «Ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά»	164

«Με προορισμό την επόμενη χιλιετία...»**ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ**

Ρόαλντ Νταλ, «Η τρεχάλα»	166
Ιούλιος Βερν, «Περίπατος στο βυθό της θάλασσας»	169
Ντιντιέ Λεβύ, «Άντζελμαν»	173
Κίρα Σίνου, «Συνάντηση στο διάστημα»	178

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	181
-------------------------------------	-----

«Πέσαν τ' άνθη στην ποδιά σου,
άστρα γέμισε ο γιαλός»

Έβγα έβγα Μαγισσάκι
χτύπα χτύπα το ραβδάκι
ντο και ρε και μι και φα
μες στα ροζ τα σύννεφα.

Οδυσσέας Ελύτης

Μάνος Κοντολέων

Το πορτοκάλι και μια ηλιαχτίδα

Ήταν, κάποτε, μια μικρή ηλιαχτίδα. Μικρή, μα πολυταξιδεμένη. Και πού δεν είχε πάει! Είχε ταξιδέψει μέχρι τα πιο μακρινά αστέρια. Είχε διασχίσει το διάστημα σκαρφαλωμένη πάνω σε βιαστικούς γαλαξίες.

Μα πάντα γυρνούσε πίσω. Στη ζεστή αγκαλιά του ήλιου. Ώσπου μια μέρα αποφάσισε να έρθει στη Γη. Και ήρθε.

Έπαιξε με τα κύματα. Κρύφτηκε μέσα στα σκοτεινά φυλλώματα των δέντρων. Δροσίστηκε στα νερά των ποταμών. Κουβέντιασε, καθισμένη πάνω στα πέταλα μιας μαργαρίτας, με τις μέλισσες και τις πεταλούδες. Ακούμπησε πάνω στις φτερούγες ενός αηδονιού και τραγούδησε μαζί του.

Και οι μέρες περνούσαν. «Πότε θα γυρίσεις πίσω;», τη ρωτούσε ο ήλιος. «Αχ, είναι όμορφη η Γη!», του απαντούσε εκείνη. «Άσε με να μείνω για πάντα!».

Ο ήλιος δεν της το χάλασε το χατίρι. «Μείνε!», της είπε. Κι η ηλιαχτίδα, χαρούμενη, άρχισε να ψάχνει να βρει το πού θα έστηνε το νέο σπιτικό της.

Έψαξε εκεί που φυτρώνουν τα λουλούδια. Κι εκεί που υψώνονται τα πεύκα. Εκεί που κοιμούνται τα ελάφια. Εκεί που ξεδιψούνε τα πουλιά. Παντού ήταν όμορφα! Ποιο μέρος να πρωτοδιαλέξει;

Ώσπου μια μέρα συνάντησε ένα δέντρο. Μικρό ήταν. Μα είχε καταπράσινα φύλλα, με όμορφη μυρωδιά. Είχε και κάτι ολοστρόγγυλους καρπούς, που κρεμόντουσαν από τα κλαδιά του.

Κάτω από τη φλούδα τους –κι αυτή μυρωδάτη ήταν– η ηλιαχτίδα άκουσε τους χυμούς να την προσκαλούνε: «Σ' εμάς μείνε!», είπαν. «Σ' αυτό το πορτοκάλι!». Κι έτσι έκανε.

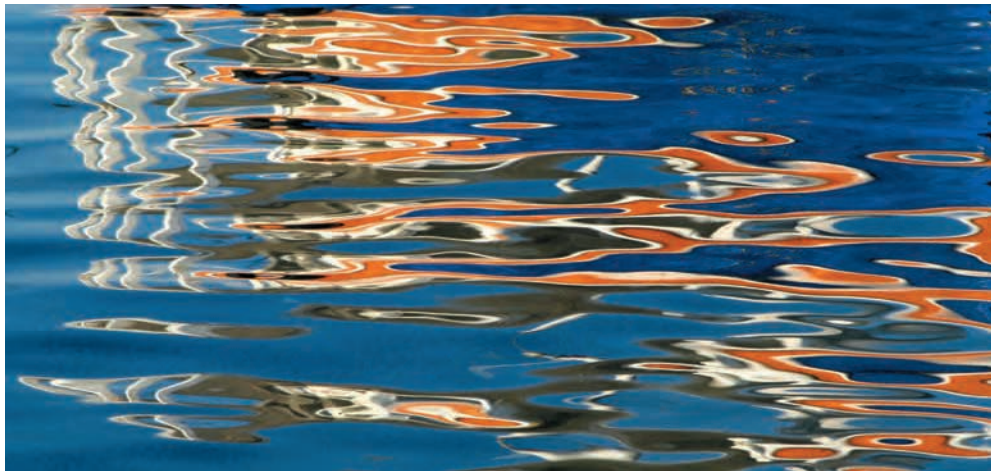
Από τότε είναι που το πορτοκάλι έχει αυτό το λαμπερό χρώμα. Όταν το πιάνεις στα χέρια σου, λες και κρατάς τον ήλιο. Ίδια μ' αυτόν λάμπει.

Δραστηριότητες

1. Η ηλιαχτίδα του κειμένου μας ταξιδεύει στη γη. Κάτω βλέπουμε μια εικόνα με αντανάκλασεις του φωτός. Οι ηλιαχτίδες της εικόνας αυτής ταξιδεύουν στη θάλασσα. Συζητάμε για τα ταξίδια των δύο ηλιαχτίδων.
2. Στην ιστορία μας το πορτοκάλι πήρε το λαμπερό του χρώμα από την ηλιαχτίδα. Γράφουμε τη δική μας μικρή ιστορία για το χρώμα της ντομάτας, του μήλου ή της πατάτας.
3. Ακούμε το τραγούδι του Νίκου Κυπουργού «Ήλιε μου» (στίχοι Λένας Κιτσοπούλου, Νίκου Κυπουργού). Φανταζόμαστε τους ήχους και τους ζωγραφίζουμε με χρώματα.

Οι ηλιαχτίδες ταξιδεύουν (φωτογραφία: Ρωμύλος Παρίσης)

Μάνος Κοντολέων (Αθήνα 1946)

Γράφει πεζογραφία για παιδιά και για μεγάλους. Επίσης, ασχολείται με την κριτική του βιβλίου. Τα θέματα των βιβλίων του αναφέρονται στις οικογενειακές σχέσεις και στα καθημερινά προβλήματα του ανθρώπου. Μερικά από τα έργα του: *Κάποτε στην Ποντικούπολη*, *Ο Φωκίων ήταν ελάφι*, *Ο σκύλος... θα δείξει*, *Οι κάλτσες με τα δώρα*, *Ο αδερφός της Ασπασίας*, *Δομήνικος*.

Πρόταση για διάβασμα

Ευγένιος Τριβιζάς, *Ο ήλιος της Λίζας*, εκδ. Κέδρος.

Λέο Μπουσκάλια

Η πτώση του φύλλου που το έλεγαν Φρέντυ

Η Άνοιξη είχε περάσει. Το ίδιο και το Καλοκαίρι.
Το φύλλο που το έλεγαν Φρέντυ είχε μεγαλώσει.
Είχε εμφανιστεί για πρώτη φορά την Άνοιξη σαν ένας μικρός βλαστός σ' ένα μεγάλο κλωνάρι στην κορυφή ενός πανύψηλου δέντρου.

Του Φρέντυ του άρεσε που ήταν φύλλο. Αγαπούσε το κλωνάρι του, τους ανάλαφρους φυλλωτούς* φίλους του, τη θέση του ψηλά στον ουρανό, το θρόισμα* που έφερνε ο άνεμος, τις ηλιαχτίδες που τον ζέσταιναν, το φεγγάρι που τον σκέπαζε με απαλές, άσπρες σκιές.

Ο Φρέντυ συμπαθούσε ιδιαίτερα τους ηλικιωμένους. Κάθονταν πολύ ήσυχα πάνω στο γρασίδι και περνούσαν εκεί την ώρα τους σχεδόν ακίνητοι. Μιλούσαν ψιθυριστά για τα περασμένα.

Και τα παιδιά ήταν επίσης διασκεδαστικά, παρ' όλο που ορισμένες φορές χάραζαν τα ονόματά τους στον κορμό του δέντρου και έσκιζαν τις φλούδες του. Ήταν, ωστόσο, διασκεδαστικό να τα βλέπεις να τρέχουν αδιάκοπα και να γελούν τόσο πολύ.

Όμως, το Καλοκαίρι του Φρέντυ πέρασε γρήγορα.

Μια μέρα, ένα πολύ παράξενο πράγμα συνέβηκε. Η ίδια αύρα, το ίδιο αεράκι, που σε άλλη εποχή έκανε τα φύλλα να χορεύουν ανάλαφρα, τώρα τα φυσούσε δυνατά πάνω στο κοτσάνι τους και τα τράνταζε αγριεμένα. Μερικά φύλλα δεν άντεξαν το ανεμόδαρμα,* κόπηκαν από τα κλαράκια τους και βρέθηκαν να πετούν ψηλά στον αέρα. Στο τέλος, έπεφταν μαλακά πάνω στη γη.

Ο Φρέντυ πρόσεξε ότι τ' άλλα φύλλα συνέχισαν να πέφτουν. «Θα ήρθε η ώρα τους», σκέφτηκε. Είδε, μάλιστα, ότι μερικά φύλλα αντιστέκονταν για λίγο στις ριπές* του ανέμου πριν πέσουν. Άλλα πάλι αφήνονταν να κοπούν από το κλωνάρι τους με το πρώτο φύσημα του ανέμου κι έπεφταν απαλά στη γη.

Γρήγορα το δέντρο έμεινε σχεδόν γυμνό.

* γεμάτους φύλλα

* απαλός ήχος από την κίνηση των φύλλων

* δυνατό χτύπημα του αέρα

* δυνατά χτυπήματα

Τώρα ο Φρέντυ ήταν ολομόναχος, το μόνο φύλλο που είχε απομείνει στο κλαδί.

Τα χαράματα ο άνεμος πήρε τον Φρέντυ από το κλωνάρι του. Καθόλου δεν πόνεσε. Ένιωσε να πλέει ήρεμα, απαλά και αθόρυβα μέσα στο κενό, όλο προς τα κάτω.

Ο Φρέντυ έπεσε πάνω σ' ένα σωρό από χιόνι. Κατά κάποιον τρόπο ένιωσε να είναι μαλακά, ακόμα και ζεστά. Σ' αυτή τη νέα του θέση ήταν πιο άνετα από κάθε άλλη φορά. Έκλεισε τα μάτια του και κοιμήθηκε. Δεν ήξερε ότι ο ξερός και άχρηστος εαυτός του,* όπως τον νόμιζε τώρα, θα γινόταν ένα με το νερό και θα χρησίμευε να γίνει το δέντρο πιο δυνατό. Πιο πολύ απ' όλα, δεν ήξερε ότι εκεί, κοιμισμένα μέσα στο δέντρο και τη γη, υπήρχαν κιόλας σχέδια για να βγουν νέα φύλλα την Άνοιξη.

* ο ξεραμένος

Δραστηριότητες

1. Πάνω στο δέντρο του Φρέντυ είχε τη φωλιά του ένα πουλί. Όταν γεννήθηκαν τα μικρά του, τους διηγήθηκε την ιστορία του φύλλου που το έλεγαν Φρέντυ. Τι να τους είπε;
2. Παίζουμε την ιστορία του Φρέντυ χρησιμοποιώντας το σώμα, την κίνηση και την έκφρασή μας.
3. Φαντάζομαι τον Φρέντυ σε κάθε εποχή. Μαζεύω ή ζωγραφίζω φύλλα διαφορετικών δέντρων και φτιάχνω μια συνεικόνα (κολάζ).

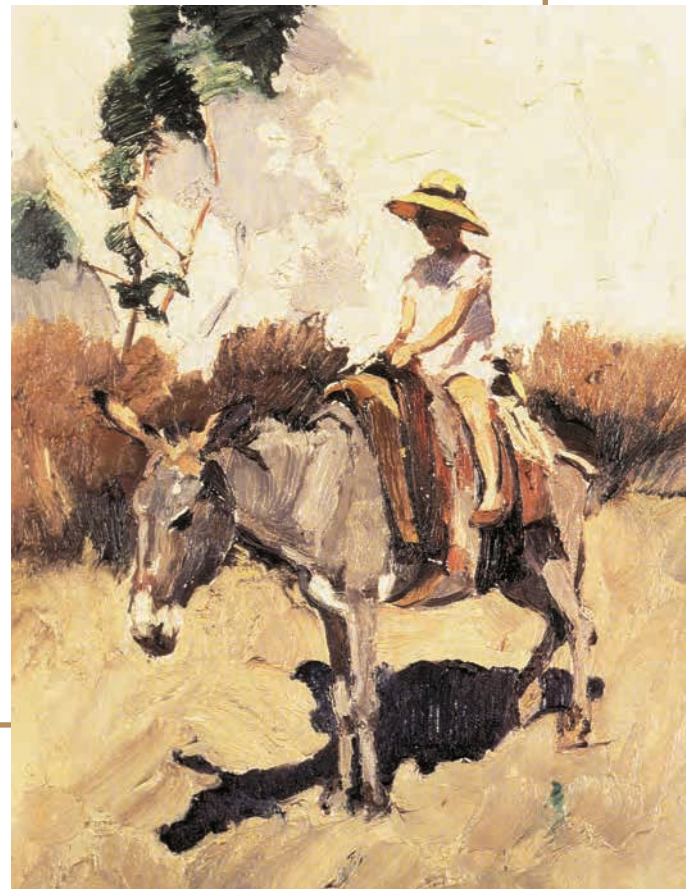
Λέο Μπουσκάλια (Λος Άντζελες 1924-1998)

Καθηγητής της Παιδαγωγικής και της Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας. Έχει γράψει πολλά βιβλία που αναφέρονται στις ανθρώπινες σχέσεις, στη δύναμη των ανθρώπινων συναισθημάτων, και ειδικότερα της αγάπης. Τα πιο γνωστά βιβλία του είναι: *Να ζεις, ν' αγαπάς και να μαθαίνεις*, *Λεωφορείο 9 για τον Παράδεισο*, *Ν' αγαπάμε ο ένας τον άλλο*, *Η πτώση του φύλλου που το έλεγαν Φρέντυ*.

Προτάσεις για διάβασμα

Μάρω Λοΐζου, *Ο αθάνατος γαϊδάρκος*, εκδ. Πατάκη.
 Ιβάν Τουργκένιεφ, *Αχ, κυνηγέ... κυνηγέ*, εκδ. Παπαδόπουλος.

Νικόλαος Λύτρας
 (1883-1927),
Το γαϊδουράκι

Ντάιαν Σέλντον

Το τραγούδι της φάλαινας

Η γιαγιά είπε μια ιστορία στη Λίλη.
«Μια φορά κι έναν καιρό», άρχισε, «ο ωκεανός ήταν γεμάτος φάλαινες. Φάλαινες μεγάλες σαν τους λόφους κι ήρεμες σαν το φεγγάρι. Ήταν τα πιο θαυμαστά πλάσματα στον κόσμο».

Η Λίλη σκαρφάλωσε στα γόνατα της γιαγιάς της.

«Συνήθιζα να κάθομαι στην άκρη της προβλήτας, περιμένοντας να ακούσω τις φάλαινες», συνέχισε η γιαγιά.

«Μερικές φορές καθόμουνα εκεί όλη την ημέρα κι όλη τη νύχτα. Και τότε, εντελώς ξαφνικά, τις έβλεπα να 'ρχονται από πολύ μακριά. Έσκιζαν το νερό, σαν να χόρευαν».

«Μα πώς ήξεραν ότι ήσουν εκεί, γιαγιά;», ρώτησε η Λίλη. «Πώς σε έβρισκαν;».

Η γιαγιά χαμογέλασε. «Α, μα πρέπει να έχεις πάντα μαζί σου κάτι ξεχωριστό. Ένα τέλειο κοχύλι ή μια όμορφη πέτρα. Και αν οι φάλαινες σε συμπαθήσουν, θα πάρουν το δώρο σου και θα σου δώσουν κι εκείνες το δικό τους».

«Και τι μπορούσαν να σου δώσουνε, γιαγιά;», ρώτησε η Λίλη.

«Τι σου χάρισαν οι φάλαινες;».

Η γιαγιά αναστέναξε. «Μια δυο φορές», ψιθύρισε, «μια δυο φορές μονάχα τις άκουσα να τραγουδάνε».

Ο θεός Φρειδερίκος μπήκε φουριόζος στο δωμάτιο.

«Δεν είσαι τίποτα άλλο παρά μια παράξενη γριά!», είπε θυμωμένος. «Οι φάλαινες ήταν πολύ σημαντικές για το κρέας τους, τα κόκαλά τους και για το λίπος τους. Αν πρέπει να πεις κάτι στη Λίλη, οπωσδήποτε, πες της τουλάχιστον κάτι χρήσιμο. Μην της γεμίζεις το κεφάλι με ανοησίες. Άκου, φάλαινες που τραγουδάνε!».

«Υπήρχαν φάλαινες εδώ, εκατομμύρια χρόνια πριν εμφανιστούν τα πλοία και οι πόλεις, ή ακόμα και οι άνθρωποι των σπηλαίων», συ-

νέχισε η γιαγιά της Λίλης. «Οι άνθρωποι συνήθιζαν να λένε πως είχαν κάτι μαγικό».

«Οι άνθρωποι συνήθιζαν να τις τρώνε και να τις βράζουν, για να πάρουν το λίπος», μουρμούρισε ο θείος Φρειδερίκος. Μετά τους γύρισε την πλάτη και βγήκε έξω στον κήπο.

Η Λίλη ονειρεύτηκε τις φάλαινες.

Ήταν θεόρατες σαν τα βουνά μέσα στα όνειρά της, πιο γαλάζιες κι απ' τον ουρανό.

Τις άκουσε να τραγουδάνε μέσα στα όνειρά της, οι φωνές τους ήταν ολόιδιες με του ανέμου. Πήδηξαν έξω απ' το νερό μέσα στα όνειρά της και τη φώναξαν με το όνομά της.

Το επόμενο πρωί η Λίλη πήγε μια βόλτα μέχρι τον ωκεανό. Πήγε εκεί, όπου κανένας δεν ψάρευε ή κολυμπούσε, ούτε άραζαν βαρκούλες.

Περπάτησε μέχρι την άκρη της παλιάς προβλήτας. Η θάλασσα ήταν γαλήνια, ακίνητη σχεδόν. Έβγαλε ένα κίτρινο λουλούδι από την τσέπη της και το πέταξε στο νερό.

«Αυτό είναι για σας», φώναξε.

Η Λίλη κάθισε στην άκρη της προβλήτας και περίμενε.

Περίμενε όλο το πρωί και όλο το απόγευμα.

Και τότε, καθώς έπεφτε το σούρουπο, ο θείος Φρειδερίκος κατέβηκε από τους λόφους για να τη βρει. «Φτάνουν πια οι ανοησίες», της είπε.

«Γύρισε σπίτι. Δε θα σε αφήσω να περάσεις ονειροπολώντας ολόκληρη τη ζωή σου».

Εκείνη τη νύχτα, η Λίλη ξύπνησε απότομα.

Το φως του φεγγαριού έλουζε το δωμάτιο. Ανασηκώθηκε και αφουγκράστηκε.* Στο σπίτι επικρατούσε απόλυτη ησυχία. Κατέβηκε από το κρεβάτι και πλησίασε το παράθυρο. Κάτι ακουγόταν από μακριά, πέρα από τους λόφους.

Βγήκε γρήγορα έξω κι άρχισε να τρέχει προς την παραλία.

Η καρδιά της κόντευε να σπάσει, όταν έφθασε στη θάλασσα.

Κι εκεί, πελώριες μέσα στον ωκεανό, βρισκόντουσαν οι φάλαινες.

Πηδούσαν και στριφογύριζαν, σα να χόρευαν στο φως του φεγγαριού.

Το τραγούδι τους γέμιζε τη νύχτα.

* άκουσε προσεχτικά